

Raport z wykonania i efektów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wałcz w roku 2024

Podstawa sporządzenia raportu: Art. 4 1 ust 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 poz. 2151).

Wałcz, 24.06.2025



WPROWADZENIE

W roku 2024, w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom samorząd miejski realizował Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wałcz na 2024 rok przyjęty uchwałą VIII/LXXIX/613/23 Rady Miasta Wałcz z dnia 28 listopada 2023 r.

Zamiarem autorów niniejszego raportu jest przedstawienie zarówno liczbowych wartości sformułowanych dla poszczególnych celów Programu, które zwykle pomocne są do poszukiwania odpowiedzi na pytanie: „czy zaplanowana przez nas zmiana jakościowa zachodzi”, jak i zaprezentowanie informacji, jaką uzyskał Urząd Miasta Wałcz (Wydział Spraw Społecznych), będący wskazaną w ustawie jednostką realizującą Program, i na tej podstawie sprawdzenie: „jak zrealizowane działania były w roku 2024 adekwatne do wskazanych celów oraz, jakie osiągnięto w tym zakresie efekty społeczne”.

Raport został zrealizowany poprzez działania, w oparciu o określone cele operacyjne oraz zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te aktywności były realizowane przez samorząd miejski.

Celem głównym Programu było zmniejszenie skali zjawiska problemów uzależnień mieszkańców Wałcza poprzez zwiększanie wiedzy i ogólnej świadomości mieszkańców Wałcza na temat szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, które są konsekwencją używania wszelkich substancji psychoaktywnych, występowania przemocy w rodzinie oraz zwiększającej się skali uzależnień od zachowań.

Cel główny Programu realizowany był na trzech poziomach:

- * systemowym - w ramach programów wsparcia (profilaktyka, terapia, interwencje, rehabilitacja, aktywizujące usługi społeczne, działania edukacyjne, opiekuńcze, animacyjne i wspierające – osób z problemami alkoholowymi, ich rodzin oraz środowiska lokalnych),
- * indywidualnym - profilaktyka wskazująca, terapia, interwencja, rehabilitacja, aktywizujące usługi społeczne,
- * grupowym –(edukacja i profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, badania,



szkolenia, działania nakierowane na ograniczenie dostępności fizycznej napojów alkoholowych oraz ograniczenie przypadków naruszeń prawa w związku z alkoholem).

Cele szczegółowe programu realizowane były poprzez określenie zadań do realizacji.

Cel szczegółowy 1: Ograniczanie stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz ograniczanie skali uzależnień od zachowań.

Realizowane zadania:

1. Realizacja programów profilaktycznych:

- "Akcja znicz" promującego bezpieczne kierowanie pojazdami bez używania substancji psychoaktywnych, działania skierowane do kierowców.

- „Trzeźwy poranek” działania skierowane do kierowców

Działania te prowadzone były przez Komendę Powiatową Policji w Wałczu. Skierowane były do mieszkańców miasta Wałcz, powiatu wałeckiego oraz kierowców przejeżdżających przez Wałcz. Celem tego rodzaju działań jest wyeliminowanie z naszych dróg tych, którzy siadają za kierownicę po wypiciu alkoholu lub zażyciu środków odurzających. Dodatkowo w roku 2024 wzorem lat ubiegłych KPP w Wałczu zrealizowało działania edukacyjne na poziomie profilaktyki uniwersalnej: Powiatowy Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie w ruchu drogowym, Prewencja na wesoło, Bądź bezpieczny. W Turnieju corocznie bierze udział ponad 100 uczestników z 12 placówek oświatowych.

2. Podejmowanie czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia uzależnień, motywowanie do podjęcia terapii w trybie niestacjonarnym.

W roku 2024 wpłynęły 62 wnioski o podjęcie działań w zakresie skierowania osoby uzależnionej na leczenie (w tym 47 wniosków dot. mężczyzn i 15 wniosków dot. kobiet). 57 wniosków zostało złożonych przez Komendę Powiatową Policji w Wałczu, pozostałe 5 to wnioski od instytucji (MOPS) i osób prywatnych. Obszar zamieszkania osób najczęściej zgłaszanych do MKRPA to ulice: Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Kilińszczaków, os. Dolne Miasto, ul. Poniatowskiego, ul. T. Kościuszki. MKRPA podejmowała czynności motywujące i edukujące wobec 70 osób (osoby uzależnione i współuzależnione). 9 osób skierowano na badanie biegłych, wobec 9 osób podjęto działania polegające na skierowaniu wniosku do Sadu Rejonowego w Wałczu celem wydania postanowienia w zakresie leczenia stacjonarnego/ niestacjonarnego, wobec 1 osoby wystosowano wniosek o zmianę sposobu leczenia tryb niestacjonarny na stacjonarny.

Rozmowy motywacyjne przeprowadza się z osobami zgłaszanymi do komisji jak i członkami ich rodzin. Rozmowy skupiały się na ocenie sytuacji rodzinnej osób wnioskujących w zakresie spełnienia wymogów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zasadność wniosku), na edukacji rodzin w zakresie zmiany postępowania z osobą nadużywającą lub uzależnioną oraz motywowaniem do dobrowolnego podjęcia leczenia w





wybranej placówce pomocy na terenie Wałcza lub w Ośrodkach Leczenia Uzależnień na terenie kraju, przygotowaniu niezbędnych formalności. Po przeprowadzonych rozmowach i ustaleniu planu działania dla rodziny i osoby potrzebującej pomocy sporządzana jest notatka służbowa, a sytuacja rodziny omawiana jest na najbliższym posiedzeniu komisji. W roku 2024 członkowie MKRPA nie wszczęli procedury Niebieskiej Karty. Najczęstszym problem z jakim boryka się komisja w zakresie spotkań i rozmów motywacyjnych jest brak możliwości kontaktu z osobami zgłaszanymi do Komisji (nieodbieranie korespondencji, brak stałego adresu zamieszkania lub zmiana adresu).

Zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi MKRPA opiniuje wnioski w zakresie podawania i sprzedaży napojów alkoholowych. W roku 2024 zaopiniowano 7 wniosków dot. sprzedaży napojów alkoholowych.

Na terenie miasta na koniec roku sprawozdawczego funkcjonowało 52 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

W roku 2024 wygaszono 41 zezwoleń, 35 ze względu na likwidację miejsca sprzedaży, 3 zmiana rodzaju działalności, 3 niezłożenie oświadczenia lub niedokonanie opłaty w terminach, o których mowa w art.111 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Wałcz (na podstawie oświadczeń składanych przez przedsiębiorców) wyniosła:

1. do 4,5 % (oraz piwa) 17 683 568,20 zł > 2023
2. od 4,5 % do 18 % (bez piwa) 4 123 063,10 zł > 2023
3. pow. 18 % 18 558 541,44 zł > 2023

Razem: 40 723 439,26 zł.

W roku 2024 przeprowadzono stacjonarnie certyfikowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych „Szkolenie zostało przeprowadzone przez członka Komisji posiadające uprawnienia w tym zakresie.

3. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w tym skierowanych również do osób stosujących przemoc w rodzinach z problemem uzależnień oraz zakup i prenumerata publikacji z obszaru uzależnień.

Działanie to oparte było głównie na zakupie materiałów edukacyjnych w zakresie przemocy domowej/ kampanie edukacyjne (ulotki, broszury karty pracy), które były dystrybuowane do miejskich placówek oświatowych oraz szkół ponadpodstawowych. Dodatkowo zakupione zostały materiały w zakresie kampanii edukacyjnej w zakresie uzależnień behawioralnych.

Liczba odbiorców 3 000 osób. Podjęte działania 2.





4. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie udzielania pomocy terapeutycznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Ukończenie przez nowo powołanych członków Komisji szkolenia z zakresu komplementarnej wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień. Program wczesnej interwencji skierowany do osób w wieku 13-19 lat, które eksperymentują lub używają szkodliwych substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol, tzw. dopalacze) i doświadczają związanych z tym problemów.

5. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych, doskonalenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania narkomanii, w tym osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (wczesne rozpoznawanie zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznych).

Działanie nie zostało zrealizowane ze względu na brak wnioskodawców.

6. Przeprowadzenie kampanii/programów społecznych nt. współzależnienia, szczególnie w grupie osób doświadczających przemocy, ukierunkowanej na wzmacnianie własnych kompetencji, samorozwój osób współzależniących, dostarczanie informacji nt. możliwości uzyskania pomocy.

Przeprowadzona została kampania edukacyjna dot. przemocy domowej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Kampania skierowana była do uczniów z terenu Powiatu Wałeckiego.

W ramach projektu JA-KOBIETA (realizowanego przez Fundację [Planeta Kreatywna]) 23 kobiety uczestniczyły w warsztatach mających na celu wypracowanie metod postępowania i wzrost motywacji do zmiany. W projekcie uczestniczyło także 21 osób w wieku 16-18 r. ż., pracujących nad zmianą w zakresie komunikacji oraz zwiększenia świadomości zagrożeniami wynikającymi z nadużywania środków odurzających.

PROJEKT PUDŁO – program profilaktyczny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. W programie uczestniczyło 250 uczniów.

7. Szkolenia realizatorów z programów rekomendowanych o sprawdzonej naukowej skuteczności.

1. „Poruszające Bajki o emocjach” . 30 spotkań o tematyce dot. emocji: po co są emocje, frustracja, złość, rozczarowanie i wdzięczność, strach. W warsztatach uczestniczyły dzieci z 6 grup przedszkolnych (Przedszkole Nr 6 „Promyk”, Przedszkole Nr 9 „Bajka”).

2. Spójrz Inaczej – program rekomendowany skierowany do nauczycieli II edycji kl. I-III i IV-VI). Program przygotowuje realizatorów do prowadzenia zajęć wychowawczo profilaktycznych, poznania podstaw [prawidłowej komunikacji z dziećmi, nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów w pracy z grupą.

Ilość godzin dydaktycznych grupa I-III: 35/ 12 nauczycieli

Ilość godzin dydaktycznych grupa IV-VI: 55/ 14 nauczycieli.





CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2: Rozwój oferty profilaktycznej sprzyjającej kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.

Realizowane działania:

1. Upowszechnianie i wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych.

Działanie to realizowane jest głównie przez placówki oświatowe w ramach programów wychowawczo- profilaktycznych w placówkach oświatowych oraz w ramach zadań własnych instytucji zajmujących udzielaniem pomocy i wsparcia (PCPR w Wałczu, MOPS w Wałczu).

W ramach zlecenia realizacji zrealizowano na terenie miasta :

1. Program profilaktyki zintegrowanej Archipelag Skarbów (I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Wałczu)/ program mający na celu ograniczanie zagrożeń lub czynników powodujących te zagrożenia

W ramach programu zrealizowano

Moduł dla młodzieży

- 8 godzin dydaktycznych/ liczba uczestników: 148 uczniów.

2. Program profilaktyki zintegrowanej DEBATA / SP nr 1, SP nr 5, SP nr 2/ program wykorzystujący metody interaktywne odwołujące się do dialogu motywującego.

Rodzaj i liczba odbiorców:

SP Nr 5/9 godz. dydaktycznych klasy 5 / liczba uczniów 54

SP Nr 1/ 6 godz. dydaktycznych klasy 5 / liczba uczniów 41

SP Nr 2 / 9 godz. dydaktycznych klasy 5 / liczba uczniów 58

2. Prowadzenie i/lub realizacja programów/ projektów/ działań/ rozwiązań z zakresu promocji zdrowia i aktywności fizycznej w ramach programu profilaktycznego Strefa 0% (Uzależnia mnie tylko Sport).

Projekt Uzależnia mnie tylko sport realizowany jest od 2023 roku. Problem uzależnień dzieci i młodzieży od substancji psychoaktywnych – papierosów, alkoholu czy narkotyków – systematycznie narasta.

Aktualny stan wiedzy wskazuje, iż młodzi ludzie sięgają po substancje odurzające z kilku głównych przyczyn. Okres wchodzenia w dorosłość jest czasem trudnym emocjonalnie. Zmieniają się bowiem zarówno cechy fizyczne, jak i osobowość młodego człowieka, który najczęściej nie jest na te zmiany przygotowany emocjonalnie. Rosnąca presja grupy rówieśniczej i chęć uzyskania jej akceptacji, przy jednocześnie wzrastających wymaganiach dotyczących edukacji i planowania zawodowej przyszłości są dla nastolatka silnie obciążające. Dorastający człowiek, szukając metod rozładowania powstałego napięcia, niejednokrotnie odkrywa alkohol czy narkotyki. Czynnikiem sprzyjającym sięganiu po substancje



psychoaktywne jest także fakt, że ich stosowanie nierzadko imponuje rówieśnikom i jest traktowane jako wyznacznik odwagi.

Z tego względu szczególnie istotne jest wdrażanie celowanych programów profilaktycznych, zapobiegających sięganiu po używki już od najmłodszych lat. Szczególnie wartościową opcją zapobiegania uzależnieniom wśród młodzieży wydaje się sport.

- * W rytmie biegu w rytmie Jeziora/ bieg na dystansie 18 km lub maratonu (70 uczestników),
- * zajęcia sportowo-rekreacyjne (trening ogólnorozwojowy z elementami boksu) dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Wałcz w wieku od 10 roku życia w okresie ferii zimowych / Organizator Klub Sportowy Korona,
- *zajęcia sportowe na skateparku - Strefa 0% z deskorolką. W ramach zajęć zrealizowano 5 dwugodzinnych spotkań, w których wzięło udział ok. 45 osób (dzieci i młodzież),
- *zajęcia na deskach SUP skierowane do dzieci , młodzieży i dorosłych z terenu miasta Wałcz (20 spotkań w okresie wakacji letnich), w zajęciach wzięło udział 100 osób .
- * otwarte zajęcia z jogi / 11 spotkań / ilość uczestników 150,
- * zajecie taneczne dla dzieci i młodzieży 16 godzin / 50 osób,
- * zajęcia z gry w badmintona / 27 godzin / 64 osoby,
- * bezpłatne wejścia na siłownię w okresie ferii zimowych / młodzież z terenu miasta Wałcz oraz i/ lub uczniowie wałeckich szkół ponadpodstawowych (siłownia Good Vibes i Athletic Gym & Fitness) liczba uczestników 911 (powtarzających się),

3. Realizacja akcji profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży. Przeprowadzenie spotkań w placówkach oświatowych w ramach szkolnego dnia profilaktyki.

Realizację na terenie miasta kampanii „ 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci”. Przemoc będąca następstwem używania środków odurzających jest zjawiskiem powszechnym zarówno w środowisku szkolnym jak i domowych. Mówienie o przemocy, sprzeciwianie się temu zjawisku, obnażanie szkodliwych zachowań i reagowanie na nie, jest działaniem które musi być realizowane w trybie ciągłym.

4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych z zakresu uzależnień, skierowanych do dzieci i młodzieży przez

- *realizację programów rekomendowanych;*
- *prowadzenie profilaktycznych programów informacyjnych;*
- *prowadzenie profilaktycznych programów edukacyjnych - uczenie umiejętności społecznych i/lub prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii, terapii pedagogicznej, artterapii, itp.;*
- *prowadzenie zajęć edukacyjno – rozwojowych (warsztaty taneczne, muzyczne, teatralne itp.) stanowiących integralną część całorocznej pracy profilaktycznej;*
- *prowadzenie profilaktycznych programów rówieśniczych;*





**inne działania uzasadnione potrzebami/ aktualną sytuacją.*

W ramach działania zrealizowano:

- * spektakl profilaktyczny „Serce z Internetu ” dla uczniów kl. IV-VII. Liczba uczestników 600 osób,
- * kontynuacja projektu Myśl Kreatywnie, skierowany do uczestników placówki wsparcia dziennego oraz mieszkańców internatu przy PCKZiU w Wałczu. Projekt skupiał się na pokazanie ,młodym ludziom , życia bez używek, wykorzystania własnego potencjału oraz stworzenie miejsca przez młodzież i dla młodzieży , w której znajdą bezpieczną przestrzeń do rozwijania zainteresowań i pasji. W projekcie wzięło udział 50 osób. Projekt realizowany w partnerstwie z Fundacją Planeta Kreatywna,
- * zajęcia sportowe w okresie ferii zimowych dla uczniów 4 miejskich placówek oświatowych. Ilość zrealizowanych godzin : 116 , liczba uczestników: 1 000 uczniów.
- * organizacja półkolonii w okresie ferii zimowych w Szkole Podstawowej Nr 4 i Szkole Podstawowej Nr 5,
- * zajęcia pozalekcyjne z elementami profilaktyki prowadzone były od lutego - grudnia (z przerwą wakacyjną). Zrealizowano ponad 750 godzin zajęć , w których uczestniczyło ponad 2 000 uczniów (powtarzających się).

Realizowane zajęcia: sportowe, modelarskie, strzeleckie, harcerstwo. Wszystkie zajęcia miały na celu promocję wartości rodzinnych i zdrowy styl życia, pozbawiony używek i przemocy, adresowane były głównie do dzieci i młodzieży zagrożonej i dotkniętej problemami dysfunkcyjnymi w rodzinach.

- * zajęcia w ramach świetlic opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym / ilość godzin 1172.

W szkołach podstawowych w okresie od stycznia do grudnia (z wyłączeniem wakacji szkolnych) funkcjonowały świetlice popołudniowe o charakterze opiekuńczo – wychowawczym. Zajęcia miały na celu wspomaganie i wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, wspomaganie rozwoju emocjonalnego i społecznego, przekazywanie perspektyw zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych. Zakładały realizację treści z zakresu profilaktyki uniwersalnej: zapobiegania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci w tym agresji i przemocy rówieśniczej, uzależnień behawioralnych, zagrożeń wynikających z technologii informacyjno-komputerowej. W ramach świetlic prowadzone były zajęcia plastyczno-techniczne, rekreacyjne, ruchowe. Do świetlic działających przy szkołach, uczęszczało około 150 uczniów. Dzieci pochodziły z różnych domów i środowisk, w związku z tym szczególnie nacisk kładziono na kształtowanie właściwych nawyków, kultury życia codziennego i rozwój społeczny uczniów.





* **SOS DLA NASTOLATKA.** Punkt bezpłatnej pomocy psychologów (Katarzyna Berchiet – Żuk, Elżbieta Czaplińska – Raszka) dla młodzieży w wieku 13-19 lat z terenu miasta Wałcz. W okresie od 08.01.2024 do 31.12. 2024 r. w ramach projektu zrealizowano 348 godziny terapeutycznych. Najczęstszym problemem występującym u zgłaszającej się młodzieży był brak akceptacji ze strony rówieśników, niskie poczucie własnej wartości, samookaleczenia i zaburzenia odżywiania.

Zdiagnozowane problemy:

- samookaleczenia
- myśli rezygnacyjne
- próby samobójcze
- zagrożenie cyberprzemocą
- zagrożenie uzależnieniem od Internetu/gier/komputerowych/nowoczesnych technologii informacyjnych
- zagrożenie niedostosowaniem społecznym
- wagiary-brak motywacji do realizowania obowiązku szkolnego
- konflikty w klasie z rówieśnikami
- problemy z komunikacją wewnątrz grupy
- zagrożenie uzależnieniem od środków psychoaktywnych
- zagrożenie / bądź utrata wpływu wychowawczego na dziecko przez rodziców
- zaburzone relacje rodzinne
- wczesne inicjacje seksualne/ciąża
- przemoc emocjonalna/fizyczna/cyberprzemoc - w obszarze zespołu klasowego
- przemoc emocjonalna/fizyczna/seksualna – w obszarze systemu rodzinnego
- rozluźnienie więzi rodzinnych/odrzućenie/dysfunkcjonalność systemów rodzinnych
- problemy emocjonalne/stany lękowe/stany depresyjne
- zaburzenia odżywiania

Koordinatorem działań psychologicznych byli pedagodzy zatrudnieni w szkołach, to oni dokonywali pierwszej diagnozy problemu i uruchamiali możliwą sieć wsparcia.

Ponadto w placówkach oświatowych usługi psychologa realizowane były na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 22 lipca 2022 r. w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologicznej w publicznych szkołach, przedszkolach i placówkach.

5. Półkolonie z programem zajęć profilaktycznych (wsparcie całorocznej pracy w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla m.in. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym dzieci z pieczy zastępczej)





W ramach działania zrealizowano:

- * półkolonię zimową dla uczniów szkół podstawowych „Kreatywne Ferie”. Liczba uczestników 60 uczniów (klasy I-III), termin 15.01.2024 – 26.01.2024 r., organizator MOSIR w Wałczu. Zorganizowano 2 turnusy. Prowadzący zaproponowali szeroki wachlarz zajęć: sportowe, artystyczne, plastyczne i promujące zdrowy tryb życia, podtrzymujące tradycje i zwyczaje oraz rozwijające zainteresowania, z uwzględnieniem zajęcia z profilaktyki w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,

- * półkolonie zimowe w 2 placówkach oświatowych: Szkoła Podstawowa Nr 4 i Szkoła Podstawowa Nr 5. Klasy I-IV/ liczba uczestników 100 uczniów,

- *półkolonię letnią z programem profilaktycznym dla uczniów szkół podstawowych na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wałczu. Odbyło się 5 turnusów w okresie 26.06 do 28.07.2024 r. Program półkolonii oparty był na profilaktyce w zakresie uzależnień behawioralnych. We wszystkich turnusach wzięło udział 130 uczniów w wieku 6 – 11 lat.

6. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub z rodzin zagrożonych tym problemem – w placówkach wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej . W okresie od 02.01.2024 do dnia 31.12.2024 na terenie miasta funkcjonowała placówka wsparcia dziennego „Świetlica Planeta Kreatywna”. Placówka realizowała zadania z zakresu: zajęć opiekuńczo –wychowawczych, indywidualnych programów korekcyjnych, codziennej pomocy przy odrabianiu lekcji, organizowaniu zabawy, kółek zainteresowań. Liczba uczestników - 225 osób . Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla młodzieży od 14 do 18 r.ż. w formie zorganizowanych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym w formie świetlicy. Świetlica czynna 6 dni w tygodniu , poniedziałek- piątek w godzinach 15.30-19.30 oraz soboty w godzinach 11-15. Przez cały rok realizowane były warsztaty kulinarne odbywały się zajęcia warsztatowe, integrujące grupę z nowymi uczestnikami, kulinarne, spotkania społeczności. Uczestnicy mają możliwość odrobić zadania domowe oraz uzyskać pomoc w jej wykonaniu.

Zrealizowane działania: warsztaty z ceramiki „Serca Walentynkowe” prowadzone przez instruktora ceramiki - udział w warsztatach „Mange – Anima” organizowanych w WCK - udział w warsztatach HIP – HOP organizowanych w WCK, przygotowania warsztatów tanecznych i występów na piknik, warsztaty taneczne i muzyczne, podczas których młodzież przygotowuje się do występu w pikniku NGO, udział w zajęciach badmintona w SP 2, zajęcia „Strefa Zero z deskorolką”, które odbywały się na Skateparku – nauka jazdy na deskorolce, udział w Festiwalu Organizacji Pozarządowych – występy muzyczne (taniec, śpiew) oraz stoisko z rękodziełem, udział w pikniku profilaktycznym - warsztaty „Myślenie Wizualne” - wycieczka





rowerowa do Ostrowca, projekt Świetlica – ściana do warsztatów, warsztaty „Projekt – Myśl Kreatywnie” – myślenie wizualne: sketchnoting, kwadraciaki, warsztaty „Projekt – Myśl Kreatywnie”, nauka pływania na deskach SUP, - uczestnictwo w Festiwalu Dwóch Jezior, wycieczka integracyjna do Szklarskiej Poręby, spływ kajakowy, integracja z młodzieżą z OHP, zajęcia na plaży miejskiej przy MOSiR oraz na „Przystani Tawerna” – bezpieczne plażowanie, zajęcia na siłowni – „Uzależnia mnie tylko sport”, warsztaty florystyczne „Ogród kwiatowy” - zabawa taneczna „Halloween” zorganizowana na świetlicy, uczestnictwo w spotkaniu z podopiecznymi Ośrodka Rehabilitacyjno - Readaptacyjnego w Czciборze.

W okresie funkcjonowania placówki prowadzone były warsztaty socjoterapeutyczne dla młodzieży, warsztaty TUS, rozmowy grupowe, zajęcia profilaktyczne i psychoedukacyjne, rozmowy indywidualne zgodnie z potrzebami uczestników, warsztaty w tematyce przemocy, agresji rówieśniczej, emocji. Odbýwały się zajęcia motywacyjne dla grupy uczestników. Na bieżąco były korygowane niewłaściwe zachowania uczestników. Edukacja z zakresu uzależnień od alkoholu i narkotyków.

7.Rozszerzenie oferty dla osób i rodzin z problemem alkoholowym- terapeuta prowadzący konsultacje w zakresie problemów uzależnień.

W ramach zadania realizowano: Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałcu. Działalność punktu dofinansowana jest na podstawie porozumienia zawieranego z Powiatem Wałeckim .

W 2024 r. Punkt realizował zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy rodzinom z problemem nadużywania lub uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Zarówno osoby doznające przemocy w rodzinie jak i osoby ją stosujące korzystały ze specjalistycznej pomocy psychologicznej, interwencji kryzysowych, prawnej, terapeuty ds. uzależnień oraz w zakresie pracy socjalnej. Radca prawny udzielał pomocy dla osób z Gminy Miejskiej Wałcz, które zgłaszały się z problemami dotyczącymi sytuacji przemocy w rodzinie. Pozytywne rozwiązanie sytuacji przemocy domowej wymaga wiedzy i umiejętności prawniczych, dotyczących kodeksu karnego, cywilnego oraz rodzinnego. Przygotowanie odpowiedniej dokumentacji i zrozumienie przepisów nie jest w gestii przeciętnej osoby, zwłaszcza nisko sytuowanej, z bardzo ograniczonymi możliwościami finansowymi. Z konsultacji i poradnictwa prawnego skorzystało 45 osób, z reguły osoby korzystały z pomocy kilkakrotnie. Do najistotniejszych spraw natury prawnej, z którymi zgłaszały się osoby potrzebujące pomocy należały: doświadczanie przemocy psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej, pomoc w uzyskaniu alimentów, przygotowanie do spraw rozwodowych, separacja, ubezwłasnowolnienie, ustalanie miejsca pobytu dzieci, ustalanie kontaktów z dziećmi. Pomoc interwencyjna, psychologiczna i terapeutyczna dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy domowej. Problemy z tego obszaru dotyczyły nadużywania i uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, uzależnienia od seksu, hazardu, komputera, telefonu i Internetu.



Problemy te przenikały się wzajemnie z problemami przemocy domowej oraz innymi sytuacjami kryzysowymi. Dlatego praca nad problemami uzależnień w rodzinie dotyczy rodziny jako całości oraz przebiega w różnych obszarach. Łączna ilość osób z terenu miasta, które zostały objęte pomocą, to 62 osoby, część z klientów, z pomocy korzystała wielokrotnie.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3: Ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych wynikających ze spożywania środków psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych

1. Zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

* Poradnia Leczenia Uzależnień. W okresie od 1.02.2024 – 31.12.2024 zadania te realizowane były przez 107 Szpital Wojskowym z Przychodnią SPZOZ w Wałczu. Poradnia świadczyła bezpłatną pomoc dla mieszkańców miasta Wałcz w zakresie terapii uzależnień i współuzależnienia od alkoholu i/ lub innych substancji psychoaktywnych (porady, wizyty, sesje psychoterapii indywidualnej). Poradnia czynna była 5 razy w tygodniu. Dedykowano poradni 5 specjalistów w zakresie psychiatrii, 1 psychoterapeuta i psycholog. W okresie objętym umową udzielono: 291 świadczeń z zakresu terapii indywidualnych, 4 terapie grupowe, umówiono 435 pacjentów (144 pacjentów nie podjęło terapii).

2. Programy z zakresu zapobiegania narkomanii dla osób współuzależnionych, w tym do osób doznających przemocy tj.: treningi umiejętności wychowawczych, zajęcia informacyjne, zajęcia edukacyjne, terapia indywidualna, grupa wsparcia, trening interpersonalny.

Poradnia Profilaktyczno – Konsultacyjna. Projekt realizowany przez Fundację Planeta Kreatywna. W czasie projektu 94 osoby skorzystały ze spotkań indywidualnych w Poradni Profilaktyczno-Konsultacyjnej. Łączna liczba spotkań to 315 godzin. W spotkaniach uczestniczyły osoby niepełnoletnie jako profilaktyka uzależnień, psychoedukacja, komunikacja w relacji dziecko-dorośli. Wśród młodzieży były też osoby uzależnione w wieku 15-18 lat. 12 osób zostało przekierowanych do ośrodków stacjonarnych w celu odbycia terapii długoterminowej. Ze spotkań indywidualnych korzystały osoby dorosłe, zagrożone uzależnieniem/bądź uzależnione. 14 osób pełnoletnich zostało przekierowanych do odbycia detoksykacji. 8 osób zostało skierowanych do ośrodków terapii krótkoterminowej (program podstawowy 8 tyg). 11 osób pełnoletnich zostało przekierowanych na roczną terapię długoterminową. Dominującą substancją psychoaktywną wśród osób uzależnionych była marihuana, amfetamina, dopalacze (Krysztal, Mefedron) oraz leki z grupy benzodiazepiny i leki zawierające w substancji czynnej pochodne morfiny. Wśród osób nieletnich główną zażywaną substancją była marihuana i amfetamina łączone z alkoholem lub używane zamiennie. Z wywiadu młodzież zaczynała eksperymentowanie od marihuany i dopalaczy, głównie meta amfetamina, Krysztal, Mefedron. Młodzi ludzie sięgali po środki





psychoaktywne w pierwszej fazie głównie z ciekawości, w późniejszej fazie przyjmowali substancje w sytuacjach stresowych, smutku, złości, problemów w szkole, niespełnionej miłości. Prawie zawsze pierwszy raz sięgali po marihuanę po spożyciu alkoholu (głównie młodzież 14-16 lat). U osób dorosłych/ uzależnionych wieloletnio główną substancją to marihuana i amfetamina. Używana zamiennie w zależności od sytuacji życia codziennego. Osoby używające marihuanę w sposób ryzykowny to osoby wysoko funkcjonujące, które weekendowo używają głównie alkoholu a w tygodniu pracy zamieniają na marihuanę. 7 osób dorosłych zostało skierowanych na oddział w Szpitalu Psychiatrycznym z powodu urojeń po długoletnim używaniu amfetaminy. 16 osób zostało przekierowanych do PCPR w celu skorzystania z pomocy psychologicznej. Monitorowanie środowiska narkomani na terenie Gminy Miejskiej Wałcz z podziałem na płeć: Do poradni zgłosiły się kobiety w wieku 30-40 lat z diagnozy psychiatrycznej uzależnione od leków beznodiazepin, morfiny, leków z pochodną morfiny. Głównie kobiety o średnim statusie społecznym, pracujące zawodowo. Kobiety od 18 do 30 r. ż. jak wynika z wywiadu używają marihuany i alkoholu. Dziewczyny do 18 r. ż. - główna substancja to amfetamina i alkohol używany zamiennie. Mężczyźni od 18 do 30 r. życia to głównie amfetamina, zdiagnozowane uzależnienie wieloletnie. Mężczyźni od 30 do 45 r. życia głównie marihuana zamiennie z alkoholem. Mężczyźni do 18 r. życia głównie dopalacze, amfetamina. Zmianą społeczną jaka została osiągnięta jest świadomość, trzeźwość, edukacja społeczna, edukacja finansowa, edukacja zdrowotna, Zmianą było również przeciwdziałanie uzależnieniu, nauka życia w trzeźwości, nauka nowych ról społecznych(rodzic, partner, pracownik).

3. Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i/lub pomocy dla osób zgłaszających się z powodu współuzależnienia, w tym osób doświadczających przemocy w rodzinie w tym m.in: indywidualna pomoc i konsultacje dla osób uzależnionych, pomoc terapeutyczna dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniom oraz ich rodzin, pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc, pomoc terapeutyczna dla osób współuzależnionych.

1. Udzielania wsparcia terapeutycznego osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz DDA. Usługa realizowana była przez Pracownię Usług Terapeutycznych Mariusz Wiącek, Złotów. Realizacja usługi obejmowała organizację zajęć terapeutyczno – profilaktycznych w gabinecie przy ul. Bydgoskiej 52 oraz w ogrzewalni miejskiej. W roku 2024 z prowadzonego wsparcia skorzystało:

- * 51 kobiet, 69 mężczyzn/ kontakt indywidualny (51 spotkań z osobami współuzależnionymi i DDA),
- * 12 kobiet , 32 mężczyzn (zajęcia grupowe),
- *48 osoby mikroedukacja nt. profilaktyki i leczenia uzależnień,





*9 mężczyzn w ogrzewalni

* 7 osób DDA,

*11 osoby trening asertywnych zachowań abstynenckich

*12 osoby współuzależnione.

2. Warsztaty terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w dniach 21-25.08.2024 w Kłecku. Cykl warsztatów obejmował 2 bloki tematyczne:

1) dotyczący asertywnych zachowań, podczas których uczestnicy zostali zapoznani ze sposobami odmawiania spożywania alkoholu, narkotyków czy innych substancji,
2) dotyczący nawrotu choroby. Uczestnicy pogłębili wiedzę na temat sygnałów ostrzegawczych nawrotu, radzenia sobie ze stresem oraz skutecznej komunikacji z innymi. W efekcie działań terapeutycznych uczestnicy zostali umocnieni w decyzji o trzeźwieniu i motywacji do trzeźwości, nabyli wiedzę i umiejętności z zakresu zapobiegania i zatrzymania nawrotów choroby, umiejętności w zakresie komunikacji międzyludzkiej. Realizatorem warsztatów był Gabinet Terapii Uzależnień Henryk Januchowski. W warsztatach wzięło udział 20 osób. .

3. Prowadzenie czasowego miejsca pomocy dla osób doznających przemocy. W celu czasowego zabezpieczenia rodzin doznających przemocy na terenie MOSIR w Wałcu funkcjonuje Czasowe Miejsce Pobytu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie, którego celem jest zapewnienie interwencyjnego schronienia przed osobą stosującą przemoc. Działanie to polega na udzieleniu natychmiastowej pomocy psychologicznej, wsparcie, przywrócenie równowagi emocjonalnej, nabycie umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji i radzenia sobie przez osobę, która doznawała przemocy. W roku 2024 miejsce to pełniło funkcję zabezpieczenia miejsca pobytu dla matki z dzieckiem .

Należy także dodać , że w roku 2024 samorząd miejski kontynuował współpracę z Centrum Charytatywno-Opiekuńczym Caritas w Wałcu w zakresie zabezpieczenia miejsca pobytu dla osób doznających przemocy w wyniku uzależnień (ofiary przemocy) w mieszkaniu znajdującym się przy ul. Okulickiego 22 oraz Parafią Prawosławną przy ul. Kujawskiej (dom parafialny).

2. Działania edukacyjne z obszaru profilaktyki FASD/ FAS skierowane dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

W ramach działania zrealizowano warsztaty z FAS (zespół chorobowy, który jest skutkiem działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym).

Szkolenie skierowane było do uczniów ze szkół ponadpodstawowych. Ilość godzin warsztatowych 25 , ilość uczestników 205.

3. Wsparcie działalności środowisk abstynenckich. Realizacja programów/projektów służących rehabilitacji - działań podtrzymujących zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia terapeutycznego, utrwalających efekty leczenia, służących zdrowieniu





oraz pomagających w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z pełnienia ról społecznych oraz integrujących osoby uzależnione ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem.

Wałeckie Stowarzyszenie Klub Abstynentów Korona

Wsparcie działań środowisk abstynenckich przez organizacje pozarządowe z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie i na rzecz mieszkańców miasta Wałcz. Realizacja działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie i na rzecz mieszkańców miasta Wałcz (kwiecień-grudzień) tj. prowadzenie grupy wsparcia, mityngi AA dla osób uzależnionych, AI - anon dla osób współuzależnionych oraz prowadziło działalność edukacyjną poprzez udzielanie informacji oraz udostępnianie materiałów informacyjnych.

Spotkania w terapii grupowej i indywidualnej z terapeutami uzależnień Henrykiem Januchowskim oraz mgr. Krzysztofem Staniewskim, z których skorzystało miesięcznie od 25 do 30. Ze spotkań rehabilitacyjnych w mityngowych grupach wsparcia w środy i piątki wzięło udział 10 do 18 osób. Ponadto we wrześniu grupa podopiecznych (18 osób) wzięło udział w warsztatach połączonych z Zachodnio Pomorskim Złotem Radości w Łazach.

Stowarzyszenie Parafii św. Antoniego w Wałczu

Terapia dla osób uzależnionych i ich rodzin (kwiecień – grudzień 2024).

Bezpośrednim efektem zakładanych rezultatów realizacji zadania publicznego była zmiana sposobu myślenia w ograniczeniu i zaprzestaniu spożywania napojów alkoholowych, wypracowanie trzeźwych zachowań w życiu prywatnym jak i zawodowym, dobrowolny udział uczestników terapii uzależnień w mityngach grupy AA "Krokus", AI-Anon "Nadzieja" i DDA "Niezapominajka", jak również podjęcie terapii stacjonarnej. Dużą przeszkodą w podjęciu decyzji o stacjonarnej terapii uzależnień jest strach przed nieznaną przyszłością, przed życiem w trzeźwości bez używania alkoholu i innych używek zmieniających nastrój w życiu prywatnym, utrzymaniu rodziny, życiu zawodowym, strach przed utratą pracy i brakiem środków do życia, strach o własne zdrowie, utrzymanie relacji z przyjaciółmi i otoczeniem. Strach przed konsekwencjami błędów popełnionych w trakcie spożywania alkoholu i innych używek zmieniających nastrój. W indywidualnej terapii uzależnień, w spotkaniach z terapeutą, brały udział osoby mające kilka miesięcy abstynencji, po osoby utrzymujące wieloletnią trzeźwość. W mityngach, które zaliczamy do terapii grupowej zaobserwowaliśmy liczniejszy udział od 13 do 20 osób. Mityngi odbywały się dwa razy w tygodniu: w poniedziałki i czwartki. Zrealizowano 200 godzin terapeutycznych.

Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej

"Dajemy siły" wsparcie dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu

Liczba godzin psychoterapii grupowej - 81 godzin dla 30 uczestników (27 godzin na grupę 10 osobową), liczba godzin psychoterapii indywidualnej - 80 godzin dla 10 uczestników (8 godzin na uczestnika),Liczba godzin Warsztatu Zastępowania Agresji (90 godzin, 30 godzin na grupę 10





osobową). Liczba uczestników projektu - 30 osób. Zrealizowane cele: wzrost wiedzy na temat choroby alkoholowej, na temat funkcjonowania osób współuzależnionych, na temat leczenia chorób alkoholowych i wychodzenia ze współuzależnienia oraz porozumiewania się bez przemocy.

Cel szczegółowy 4 Optymalizacja systemu planowania, monitorowania i kontrolowania realizacji Programu oraz wzmacnianie synergii działań i współpracy podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom.

1. Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu.

W roku 2024 Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu:

- * spotkała się na 16 posiedzeniach. Komisja pracowała w składzie 7 osobowym,
- * 2 członków wzięło udział w szkoleniu dot. działalności KRPA,
- * 1 członek Komisji wzięło udział w szkoleniu z zakresu stosowania metody dialogu motywującego w pracy z osobami uzależnionymi,
- * 2 członków komisji brało udział w szkoleniu dot. standardów działań komisji i wdrażania nowych działań w zakresie profilaktyki,
- * zorganizowano spotkania z przedstawicielami KPP w Wałczu, Zespołem Interdyscyplinarnym i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej oraz pedagogami z miejskich i powiatowych placówek oświatowych (...) w sprawie wdrażania programów rekomendowanych i współpracy w tym zakresie
- * monitorowano realizację zadań i usług zleczanych w ramach programu ,
- * współpracowano z placówkami oświatowymi miejskimi i powiatowymi w zakresie podejmowania wspólnych działań w obszarze profilaktyki,
- * członkowie MKRPA uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- * prowadzono profil na social media.

W ramach prowadzonych działań MKRPA podejmowało także działania mające na celu ograniczenie zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim poprzez realizację zadań i kampanii skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych:

- * w ramach współpracy na bieżąco monitoruje się punkty sprzedaży alkoholu w zakresie legalności sprzedaży (tabliczki informujące o szkodliwości spożycia alkoholu oraz braku możliwości sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym oraz poniżej 18 roku życia, spożywanie alkoholu w obrębie sklepów, sprzedaż nieletnim),
- * w roku 2024 przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.

Efekty realizacji Programu

Analizując realizację działań zawartych w Programie, które zostały ukierunkowane na profilaktykę uzależnień, warto zwrócić uwagę, że podstawowym celem, na rzecz którego angażowano znaczne zasoby finansowe i kadrowe były działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, skierowane głównie do dzieci i młodzieży.





W najnowszym badaniu ESPAD (The European School Survey Project on Alcohol and other Drugs) napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród dzieci i młodzieży.

Po używki sięgają coraz młodsze osoby, co jest istotnym problemem społecznym, gdyż szanse na uzależnienie się są szczególnie wysokie w młodym wieku.

Aktualny stan wiedzy wskazuje, iż młodzi ludzie sięgają po substancje odurzające z kilku głównych przyczyn. Okres wchodzenia w dorosłość jest czasem trudnym emocjonalnie. Zmieniają się bowiem zarówno cechy fizyczne, jak i osobowość młodego człowieka, który najczęściej nie jest na te zmiany przygotowany emocjonalnie.

Rosnąca presja grupy rówieśniczej i chęć uzyskania jej akceptacji, przy jednocześnie wzrastających wymaganiach dotyczących edukacji i planowania zawodowej przyszłości są dla nastolatka silnie obciążające. Dorastający człowiek, szukając metod rozładowania powstałego napięcia, niejednokrotnie odkrywa alkohol czy narkotyki. Czynnikiem sprzyjającym sięganiu po substancje psychoaktywne jest także fakt, że ich stosowanie nierzadko imponuje rówieśnikom i jest traktowane jako wyznacznik odwagi. Kolejnym etapem realizowanych działań było skoncentrowanie się na eliminowaniu problemów zdrowotnych i społecznych wynikających z używania w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych przez osoby dorosłe.

Zaplanowane w Programie cele realizowane były w następujących obszarach działań:

1. Grupa działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

W tej grupie powszechną formą działania była edukacja publiczna w zakresie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z uzależnień. Polegała ona na dystrybucji materiałów informacyjnych opracowanych i wydanych przez Urząd Miasta Wałcz lub innych instytucji, najczęściej Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Ich dobór tematyczny był odpowiedzią na podstawowe problemy i wątpliwości związane z bezpiecznym spożywaniem alkoholu, ryzykownym używaniem substancji psychoaktywnych oraz edukacja w zakresie uzależnień behawioralnych.

W roku 2024 kontynuowano działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uniwersalnej poprzez różne formy zaangażowania i przekazu skierowanego do dzieci i młodzieży (projekt Strefa % ZERO, Uzależnia mnie tylko sport, SOS dla NASTOLATKA, warsztaty), mając na uwadze cel jaki został określony w programie i który będzie realizowany w procesie długofalowym w oparciu o obserwacje naukowe nazwane „paradoksem prewencyjnym”. Paradoks ten mówi, że: „suma szkód powodowanych (w tym przeżywanych osobiście) przez osoby nieuzależnione jest znacznie większa niż suma szkód powodowanych (w tym przeżywanych) przez osoby uzależnione od alkoholu”.



Dlatego pracujemy nie tylko z wyselekcjonowaną grupą ryzyka, ale w zasadzie ze wszystkimi, aby utrzymywać efekt edukacyjny i ograniczać szkody.

2. Grupa działań profilaktycznych oparta na treściach będących podstawą programów rekomendowanych.

W ramach realizacji działań profilaktycznych skierowanych do konkretnego odbiorcy realizowano programy profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności. W roku 2024 zrealizowano programy na poziomie profilaktyki uniwersalnej. W ich realizację angażowane były głównie placówki oświatowe.

3. Grupa działań kreujących masową świadomość obecności problemu uzależnień w społeczności lokalnej.

Głównymi odbiorcami działań profilaktycznych była młodzież szkolna i dorośli oraz mieszkańcy wybranych środowisk lokalnych. Stosowaną formą działania były spotkania informacyjne, warsztaty nabycia kompetencji osobistych. W ramach tych działań współpracowano z instrukcjami pomocowym (MOPS, PCPR, NGO) oraz Komendą Powiatową Policji w Wałczu.

4. Grupa działań ukierunkowanych na redukcję szkód zdrowotnych i społecznych powstałych z powodu uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

W tym zakresie działania o charakterze instytucjonalnym zostały skierowane do osób uzależnionych wymagających terapii i współuzależnionych. Wsparcie poradni profilaktycznych w zakresie dostępności do terapii oraz wsparcia terapeuty uzależnień, a w kolejnym kroku możliwości skorzystania z leczenia w placówce stacjonarnej. Działania wspierające realizowane przez organizacje pozarządowe, których działalność statutowa ukierunkowana jest na profilaktykę uzależnień. Oferta obejmowała pomoc nie tylko osobom uzależnionym, ale także ich rodzinom czy tworzyła grupy samopomocowe.

5. Grupa działań szkoleniowych i informacyjnych kierowanych do kadr instytucji profilaktyki uzależnień i otoczenia instytucjonalnego.

Zwiększanie się zasięgu spożycia alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych oraz masowa obecność uzależnień behawioralnych, których na co dzień jesteśmy świadkami, a także przyjęcie słusznego założenia o potrzebie stałego podnoszenia efektywności oddziaływań profilaktycznych, uzasadniało organizowanie dla osób należących do grupy edukatorów promocji zdrowia wielu nowoczesnych form podnoszenia kompetencji osobistych. W roku 2024 to członkowie MKRPA podnosili swoje kompetencje i poszerzali swój warsztat w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz grupa nauczycieli z miejskich placówek oświatowych.



Zastosowane formy i metody oddziaływań zapobiegawczych odnosiły się zarówno do całego społeczeństwa, jak i do osób z poszczególnych grup ryzyka. Przy planowaniu i realizacji działań, mających na celu niwelowanie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych brano pod uwagę dopasowanie oddziaływań do konkretnych grup odbiorców przyjmujących środki psychoaktywne (młodzież, młodzi dorośli, kobiety, osoby starsze uzależnione) i kontekstów, w jakich dochodzi do ich spożycia czy zażywania (szkoły, miejsca rekreacji i wypoczynku, imprezy masowe, zacisze domowe).

Realizacja programu pozwoliła w większości przypadków zainicjować u wielu osób z poszczególnych grup ryzyka proces zmian w życiu osobistym, społecznym i rodzinnym. Świadczą o tym deklarowane i faktyczne zmiany postaw uczestników warsztatów terapeutycznych, programów rekomendowanych, uczestników psychoterapii indywidualnej i grupowej przekazywane organizatorom działań w czasie po ich zrealizowaniu.

Ważnym elementem wsparcia było kompleksowe wsparcie psychologa, nie tylko na etapie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, ale także umożliwienia dostępu do tej pomocy osobom, które z różnych powodów nie chcą z niej korzystać w systemie szkolnym.

Realizowane w roku 2024 działania programowe zgodne były z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia przyjętego na lata 2021-2025.

Sponasduła
Sekretarz Miejskiej Komisji
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych

[Signature]
BURMISTRZ MIASTA
Maciej Zebrowski

Zestawienie kosztów poniesionych w roku 2024

KIERUNEK 1: PREWENCJA, OBSZAR: EDUKACJA ZDROWOTNA ORAZ PODNOSZENIE KOMPETENCJI KADR		PLN
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1: Ograniczanie stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz ograniczanie skali uzależnień od zachowań		
1.1.	Realizacja oraz koordynacja przez Urząd Miasta Wałcz systemowych działań i projektów/programów edukacyjnych	1 042 194,18 (A) 45 000 (N)
1.1.1.	Realizacja programów profilaktycznych: - "Akcja znicz" promującego bezpieczne kierowanie pojazdami bez używania substancji psychoaktywnych, działania skierowane do kierowców - „Trzeźwy poranek” działania skierowane do kierowców	1 500,00 zł
1.1.2	Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym zapewnienie obsługi administracyjnej, pokrywanie kosztów sądowych, wydawanie opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu, szkoleń członków MKRPA. Opinie biegłych , opłaty sądowe	7 752 ,26 zł
1.2	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w tym skierowanych również do osób stosujących przemoc w rodzinach z problemem uzależnień.	*
1.3.	Zakup i prenumerata publikacji z obszaru uzależnień.	0,00 zł
1.4.	Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie udzielania pomocy terapeutycznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	*
1.5.	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych, doskonalenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania narkomanii, w tym osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (wczesne rozpoznawanie zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznych).	*
1.6.	Przeprowadzenie kampanii/programów społecznych nt. współuzależnienia, szczególnie w grupie osób doświadczających przemocy, ukierunkowanej na wzmacnianie własnych kompetencji, samorozwój osób współuzależnionych, dostarczanie informacji nt. możliwości uzyskania pomocy. Kampania społeczna przeciwko przemocy domowej / 978,35 zł materiały edukacyjne/ 3 000,00 zł	3 978,35 zł

1.7.	Szkolenia realizatorów z programów rekomendowanych o sprawdzonej naukowo skuteczności. Program Spójrz Inaczej	21 620,00 zł
KIERUNEK 1: PREWENCJA, OBSZAR: PROFILAKTYKA (UNIWERSALNA, SELEKTYWNA, WSKAZUJĄCA) CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2: Rozwój oferty profilaktycznej sprzyjającej kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży		
2.1	Upowszechnianie i wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych. Program DEBATA i Archipelag Skarbów	13 700,00 zł
2.2.	Prowadzenie i/lub realizacja programów/ projektów/ działań/ rozwiązań z zakresu promocji zdrowia i aktywności fizycznej w ramach programu profilaktycznego Strefa 0% / Uzależnia mnie tylko Sport	126 930,00 zł
2.3.	Realizacja akcji profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży. Przeprowadzenie spotkań w placówkach oświatowych w ramach szkolnego dnia profilaktyki.	0,00 zł
2.4.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych z zakresu uzależnień, skierowanych do dzieci i młodzieży przez: a. realizację programów rekomendowanych; b. prowadzenie profilaktycznych programów informacyjnych; c. prowadzenie profilaktycznych programów edukacyjnych - uczenie umiejętności społecznych i/lub prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii, terapii pedagogicznej, artterapii, itp.; d. prowadzenie zajęć edukacyjno – rozwojowych (warsztaty taneczne, muzyczne, teatralne itp.) stanowiących integralną część całorocznej pracy profilaktycznej; e. prowadzenie profilaktycznych programów rówieśniczych; f. inne działania uzasadnione potrzebami/ aktualną sytuacją.	211 010,00 zł
	zajęcia pozalekcyjne , w tym świetlice / 96 100,00 zł	
	zajęcia sportowe – ferie zimowe/ 5800,00 zł	
	Poruszające Bajki o emocjach /27 900,00 zł	
	Spektakl profilaktyczny Serce z Internetu /16 800,00 zł	
	Projekt Myśl Kreatywnie/9 710,00 zł	
	Projekt Pudło / 2 500 zł	
	SOS DLA NASTOLATKA / 52 200,00 zł	

2.5.	Półkolonie z programem zajęć profilaktycznych (wsparcie całorocznej pracy w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla m.in. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym dzieci z pieczy zastępczej).	79 879,02 zł
	Półkolonia zimowa SP 4/5 018,29 zł	
	Półkolonia zimowa SP 5/15 360,73 zł	
	Półkolonia letnia MOSIR /47 500 zł	
	Półkolonia zimowa MOSiR / 12 00,00 zł	
2.6.	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub z rodzin zagrożonych tym problemem – w placówkach wsparcia dziennego.	167 354,39 zł
2.7.	Rozszerzenie oferty dla osób i rodzin z problemem alkoholowym - terapeuta prowadzący konsultacje w zakresie problemów uzależnień.	20 000,00 zł
	Punkt Interwencji Kryzysowej	
KIERUNEK 2: INTERWENCJA, OBSZAR: REDUKCJA SZKÓD, LECZENIE, REHABILITACJA I REINTEGRACJA ZDROWOTNA, SPOŁECZNA I ZAWODOWA CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3: Ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych wynikających ze spożywania środków psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych		
3.1.	Zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych.	77 400,00 zł
	Poradnia uzależnień	
3.2.	Programy z zakresu zapobiegania narkomanii dla osób współuzależnionych, w tym do osób doznających przemocy tj.: treningi umiejętności wychowawczych, zajęcia informacyjne, zajęcia edukacyjne, terapia indywidualna, grupa wsparcia, trening interpersonalny.	45 000,00 (N)
	Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna	
3.3.	Dofinansowanie poradni uzależnień, zapewniającej systemową opiekę terapeutyczną (grupową i indywidualną) oraz specjalistyczne świadczenia uzupełniające, w obszarze leczenia uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.	w zakresie punktu 3.1
3.4.	Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i/lub pomocy dla osób zgłaszających się z powodu współuzależnienia, w tym osób doznających przemocy w rodzinie w tym m.in: indywidualna pomoc i konsultacje dla osób uzależnionych, pomoc terapeutyczna dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniami oraz ich rodzin, pomoc psychologiczna i	66 429,74 zł
	Czasowe Miejsce Pomocy (...) / 20 129,74 zł	
	Pracowania terapeutyczna M. Wiącek/ 36 900,00 zł	
	Warsztaty Kamienica/ 9 400,00 zł	
3.5.	Działania edukacyjne z obszaru profilaktyki FASD/ FAS skierowane dla	4 000,00 zł

	dzieci i młodzieży oraz dorosłych.	
3.6.	Wsparcie działalności środowisk abstynenckich. Realizacja programów/projektów służących rehabilitacji - działań podtrzymujących zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia terapeutycznego, utrwalających efekty leczenia, służących zdrowieniu oraz pomagających w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z pełnienia ról społecznych oraz integrujących osoby uzależnione ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem.	110 560,00 zł
	Stowarzyszenie Parafii św. Antoniego w Wałczu/ 23 000,00 zł	
	Wałeckie Stowarzyszenie Klub Abstynentów Korona/ 42 560,00 zł	
	Fundacja Planeta Kreatywna/ 15 000,00 zł	
	Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej / 30 000,00 zł	
KIERUNEK 3:ORGANIZACJA PROGRAMU OBSZAR: WZMACNIANIE ZASOBÓW, SYNERGIA DZIAŁAŃ ORAZ ZADANIA REGULACYJNE CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4: Optymalizacja systemu planowania, monitorowania i kontrolowania realizacji Programu oraz wzmacnianie synergii działań i współpracy podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom.		
4.1.	Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu (wynagrodzenia członków komisji).	130 080,42 zł
	wynagrodzenie członków MKRPA /123 187,92 zł	
	koszty biurowe, zakup sprzętu itp. /496,05 zł	
	delegacje /szkolenia / 6 396,45 zł	
4.2.	Doposażenie realizatorów i partnerów Programu w sprzęt i materiały niezbędne do realizacji zadań.	0,00 zł
4.3.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ (reklama, promocja) i art. 15 (zakaz sprzedaży alkoholu) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	0,00
4.4.	Upowszechnianie informacji na temat dostępu do usług realizowanych w ramach Programu.	w ramach budżetów realizatorów
4.5.	Zadania regulacyjne dotyczące zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.	w ramach budżetów realizatorów
	WYDATKOWANO:	1 042 194,18 (A) 45 000 (N)